

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2020-501

24.6.2020

Gjensidige Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Sprengning på nabotomt – diverse sprekker og forskyvninger i bygning – plutselig skade?

Det ble foretatt sprengning over en periode på to år på en større tomt ikke langt fra sikredes bolig. Sikrede oppdaget sprekker og forskyvninger i boligen. Det ble innhentet flere takstrapporter for å vurdere skadene. Selskapet avsto kavet da det ikke fant det dokumentert at skadene skyldtes sprengningene eller andre dekningsmessige årsaker. Sikrede bestred dette og viste til at de hadde opplevd store rystelser i forbindelse med sprengningene, og at dette måtte være årsaken til skaden. Deres takstmann hadde dessuten tilbakevist at skadene kunne skyldes setninger slik lagt til grunn av selskapet. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde sannsynliggjort at skadene skyldtes en dekningsmessig hendelse.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om forsikringsdekning for skader på bygning. Spørsmålet saken reiser er hvorvidt skadene skyldes sprengning på en naboeiendom.

Aktuelle vilkår:

Dekkes:

Plutselig og uforutsett skade ved:

- Brannskade og skade som følge av lynnedslag, eksplosjon, nedsoting og elektriske fenomen
- ...
- Andre plutselige og uforutsette skader

Dekkes ikke:

Plutselige og uforutsette skader dekker ikke:

- ...
- Vedlikehold og slitasje av bygning
- Skader som kun består av flekker, riper, svinnsprekker, avskallinger, og knirk i gulv samt mindre hakk og merker
- Skade som skyldes setninger, jordtrykk, utilstrekkelig eller sviktende fundamentering (...)

I nærområdet for sikredes bolig ble det foretatt sprengningsarbeider i forbindelse med et større byggeprosjekt som ble påbegynt i 2016. Under sprengningsarbeidene opplevde sikrede rystelser. Sikrede klaget på dette til ansvarlig entreprenør, og det ble i den forbindelse satt ut en rystelsesmåler ved deres bolig.

Den 18.11.18 meldte sikrede om skader på deres bolig til selskapet. Sikrede opplyste at de hadde oppdaget forskjellige skader på boligen etter lengre tid med sprenging.

Sikrede la blant annet frem en uttalelse fra en nabo som hadde oppdaget at en hylle hadde falt ned hos dem i forbindelse med sprenging.

Selskapet sendte ut takstmann fra D. Fra hans rapport hitsettes følgende:

Hva forårsaket skaden, og hvorfor?

I forbindelse med bygging av (...) med tilhørende rundkjøring var det omfattende sprengningsarbeider i området.

Det var store rystelser i huset som er klaget på tidligere til utførende sprengningsfirma E. De monterte da rystelse måler på boligen. Her er høysete registrering på 13,4 mm/s. som er langt under grenseverdi på 35-40 mm/s som er oftest benyttet.

Grunnarbeider / grunnforhold i seg selv er årsak til skaden. Dette er noe som oppstår over tid og påfører boligen sprekk skader samt andre bevegelser.

Når det gjelder bad er det kun separate sprekker i enkelte flis, sprekk går ikke igjennom fuge og til neste flis. Disse sprekkenes kan ikke relateres til setninger / rystelser. Det er da sprekk i selve flisen eventuelt glasur.

Selskapet avsto sikredes krav etter at rapporten var klar, og etter at rystelsesmålerne ble hentet inn og avlest. Det ble vist til at det var grunnforholdene og grunnarbeidene som var hovedårsaken til skadene, og ikke rystelsene. I henhold til hovedårsakslæren måtte en legge til grunn hovedårsaken og se bort fra de øvrige samvirkende årsakene. Det ble vist til at skaden ble omfattet av avtalens unntak, og at skaden dermed ikke var dekket av forsikringsavtalen.

Sikrede innhentet så en egen takst.

Takstmann M. skrev følgende om skadene og deres årsak i sin rapport av 2.4.19:

Utvendig:

Det er lagt belegningsstein i gårdsplassen, og flere steder er denne sunket. Boligen har grunnmur, og det er observert to sprekker i pussen utvendig.

Innvendig:

I andre etasje er det bad med fliser på gulvet og veggene.

Det er sprekkdannelse i fugen mellom gulv- og veggflis, og sprekk i gulvflis samt fuger.

Det er en stor sprekk ved den innvendige trappen til andre etasje, samt mindre sprekkdannelse ved gulv og i hjørner.

Eier opplyser at disse skadene oppstod da sprengningsarbeidene ble utført.

1.2 Teknisk vurdering

Eier opplyser at boligen er fundamentert på fjell.

Skadene som er påført boligen, antas å være en følgeskade av sprengningsarbeidene.

Det har vært store rystelser i området noe som kan bekreftes av nabo.

Det er ikke foretatt noen retningsmålinger på gulvoverflater.

1.3 Konklusjon

De påførte skadene som er observert på boligen, antas å være en direkte årsak av sprengningsarbeidene. I følge eier ble rystelsesmåleren satt inn ETTER at det ble foretatt en reklamasjon, og etter at det var store rystelser i boligen.

Rystelsesmålingene som er målt etter dette, viser ikke de store rystelsene som ble observert før denne ble utplassert.

E. E. AS burde montert rystelsesmålere i forkant av arbeidene, noe som ikke ble gjort.

Etter en gjennomgang avsto selskapet kravet på nytt, med henvisning til at det fremsto som at rapporten var basert på sikredes egne opplysninger. Den kunne derfor ikke sannsynliggjøre at skaden skyldtes sprengningsarbeider.

Sikrede klaget saken inn til Kundeombudet i selskapet, som på sin side opprettholdt selskapets tidligere standpunkt.

Sikrede klaget saken inn til Finansklagenemnda. De viste til at også én av deres naboer hadde opplevd plutselige endringer, blant annet at en hylle inne i et glasskap var falt ned etter en sprengning den 19.7.18. Sikrede la også frem bilder av nye skader de mente ikke tidligere var vurdert.

Selskapet opprettholdt imidlertid, og oppgav at det ikke kunne se at det var sannsynliggjort at skadene skyldtes sprengningene. Det ble sendt inn en uttalelse fra intern takstmann T. i selskapet. Han skrev blant annet:

Det betviles ikke at vår kunde har opplevd rystelser etter sprengningsarbeider som kan ha virket ubehagelige, men der er stor forskjell av hva som oppleves og rystelser som faktisk skader en bolig.

Det er også viktig å være klar over at folk opplever vibrasjoner svært forskjellig. Noen blir skremt bare av smellet, andre synes det er greit selv om hele huset rister og skrangler. I mange tilfeller er det nettopp det som skjer, det klirrer i glass og bestikk og dører slamrer. Dette er effekter som kan oppstå selv ved knapt merkbare vibrasjoner og er ikke noen målestokk på hvor mye det rister.

Problemet er at når dette kommer samtidig med at det smeller og rister, vil det virke som en forsterkende effekt på ristingen og vi opplever at det rister mye kraftigere enn det egentlig gjør.

Fra naturens side er mennesker og dyr utrustet med stor følsomhet for vibrasjoner. Vi kan merke vibrasjoner som er flere hundre ganger svakere enn grenseverdiene. Sprengningene kan derfor oppleves som kraftige og ubehagelige uten at det er fare for skader.

I denne saken ser jeg ingen klare tegn på rystelsesskader, og at bolig skal kunne ha fått setninger i grunnen. Slik at vinduer er skjeve, kjøkkenbenk faller ned etter 2 år, tørkesprekk i panel osv.

Etter at saken ble klaget inn til Finansklagenemnda, innhentet sikrede en ny fagkyndig vurdering fra firma G. Av denne fremgikk blant annet følgende:

5. Oppsummering

Skader på belegningsstein, taksøyle ved tilbygg/inngang samt sprekte fliser i inngangsparti, antas å skyldes at tilbygget og belegningsstein er fundamentert på oppfylte/tilbakefylte masser. Tidligere oppretting av belegningsstein bekrefter dette.

Ut fra målinger på gulv og registrerte skader kan vi ikke se at det er setninger i grunnen som har medført skjevheter på bygget. Det er imidlertid målt høydeavvik på gulv i 1. og 2. etg på opptil 10-20 mm. Årsaken til dette er ikke kjent.

Sikrede har anført at vurderingen fra takstmann M. må legges til grunn. Han har foretatt en grundig og selvstendig vurdering og konkludert med at sprengningene er årsak til skadene. Sikrede kjenner sitt hus godt og er dessuten nærmest til å vite om det er oppstått endringer i den aktuelle perioden. Videre har sikredes nabo opplevd konkrete skader som konkret må tilskrives sprengning. Det er i tillegg lagt frem en rapport fra firma G. som konkluderer med at skaden mest sannsynlig ikke skyldtes setninger. Til sammen må dette innebære at det fra sikredes side er tilstrekkelig dokumentert at sprekker i utvendige sprøytebetong i kjeller/sokkel, skjevheter i gulv i rom innvendig og skader på baderom er dekket av forsikringen som følge av sprengninger.

Selskapet har anført at det ikke er sannsynliggjort at skadene som har vist seg skyldes sprengning. Det viser til takstrapporten fra takstmann i firma D. samt vurderinger foretatt av deres egen tekniske inspektør. Når det gjelder takstrapporten utarbeidet av takstmann M., mener selskapet denne ikke kan tillegges særlig vekt da hans konklusjon synes å bygge på sikredes egne betraktninger. Den beskriver heller ikke grundig hvorfor han mener skadene stammer fra aktuelle sprengningsarbeider. Til den siste rapporten sikrede har innhentet viser selskapet til at denne ikke positivt bekrefter at skaden skyldes sprengning, men at den gir uttrykk for hva skaden ikke skyldes. Dessuten fremstår det som at rapporten uansett gir uttrykk for at dette er skader som er oppstått over tid. Dette er uansett ikke dekningsmessig.

Sekretariatets konklusjon:

Sekretariatet avgjorde saken på delegert myndighet:

I dette tilfelle foreligger det to eksterne takstrapporter. I disse står det ord mot ord i forhold til om skaden skyldes sprengningsarbeider eller ikke. Når det står ord mot ord på denne måten, vil det i utgangspunktet gå ut over den som har bevisbyrden i saken. I tillegg til dette har selskapets interne takstmann uttalt seg grundig om de aktuelle skadene.

Ut ifra dette kan vi ikke se at det i tilstrekkelig grad er dokumentert og sannsynliggjort fra deres side at skaden skyldes en skade som er dekket av forsikringen.

Sikrede klaget avgjørelsen til nemnda, jf. tredje ledd i samme punkt i saksbehandlingsreglene.

Sikrede la frem en ny rapport fra firma G. Sekretariatet kunne ikke se at denne endret resultatet i saken.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skadene på sikredes eiendom.

Nemnda slutter seg enstemmig til sekretariatets konklusjon.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Elisabet Okkenhaug (selskapsrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).